

นิทานสุภาษิตจีน (35) 成语故事 (三十五)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 骑虎难下/骑虎难下 qí hǔ nán xià (ฉี หู่ นาน เซี่ย) ซึ่งหลังเลื้อยลงยาก สุภาษิตคำนี้ใช้อธิบายถึงผู้ที่ขึ้นไปสู่อำนาจที่สูง หรือมีการกระทำที่ยิ่งใหญ่ที่ต้องทำให้ได้ ถึงแม้ตัวเองจะอยากลงจากอำนาจนั้น หรืออยากจะทำสิ่งที่รับมานั้นเป็นสิ่งที่ยากเป็นอย่างยิ่ง เหมือนคนที่ขี่อยู่บนหลังเสือ ถ้าลงจากหลังมันมันก็จะกัดเอาได้ ส่วนในนิทานสุภาษิตจีนตัวว่ากันอย่างไร เราไปดูกัน

สมัยราชวงศ์จิ้น 晋朝/晋朝 Jìn cháo จิ้น ฉะ บ้านเมืองเกิดการแตกแยก เจ้าแคว้นต่างๆ ล้วนตั้งตัวเป็นใหญ่ กบฏกลุ่มหนึ่งซึ่งมีกำลังทหารมากมายได้นำกองกำลังเข้ายึดล้อมเมืองหลวงไว้ เหล่าขุนนาง ขุนศึก ข้าราชการพัวพันทั้งหลายในเมืองหลวงต่างหลบหนีออกจากเมืองหลวงเฝ้ารอดกัน ในจำนวนนี้มีขุนศึกจำนวนหนึ่งได้นำกำลังของตนตีฝ่าวงล้อมออกจากเมืองหลวงและหลบไปยังเมือง 荊州 Jīng zhōu จิงโจว (ปัจจุบันคือบริเวณมณฑลเหอหนาน หูเป่ย์และหูหนาน) เหล่าทหารแตกทัพเหล่านี้ก็ยกเจ้าเมืองจิงโจวให้เป็นผู้นำกองกำลังกู้ชาติ และยกกองกำลังกู้ชาติไปรบกับเหล่ากบฏที่ยึดเมืองหลวง กองกำลังกู้ชาติเหล่านี้ต้องพ่ายแพ้ในสมรภูมิต่อหลายคราว เพราะกบฏมีกองกำลังทหารและมีขวัญกำลังใจในการต่อสู้ที่เหนือกว่า ทำให้เหล่ากองกำลังกู้ชาติหมดกำลังใจ ผู้นำกองกำลังก็คิดว่าจะเลิกทัพกลับเมืองจิงโจว ณ เวลานั้นมีขุนนางคนหนึ่งออกมาเตือนเหล่าขุนศึกนายกองทั้งหลายว่า การยกทัพกู้ชาติช่วยกษัตริย์ให้หลุดพ้นจากเงื้อมมือเหล่ากบฏนั้นเป็นหน้าที่ของทุกคน ถ้าหากเราไม่ร่วมมือ ไม่สู้อย่างที่สุด คิดแต่จะหนีเอาตัวรอดอย่างเดียวเช่นนี้แล้ว สุดท้ายเราก็จะถูกกบฏตามฆ่าล้างโคตร

ตอนนี้ทุกคนก็เหมือนขี่อยู่บนหลังเสือ หากคิดจะลงจากหลังเสืออย่างปลอดภัยนั้น ก็มีทางเดียวก็คือฆ่าเสือให้ตาย เมื่อเหล่าทหารได้ฟังเช่นนี้แล้ว จึงรวบรวมพลขึ้นสู้ใหม่ จนในที่สุดก็สามารถปราบกบฏลงได้ บ้านเมืองจึงกลับสู่ปกติสุขได้อีกครั้งหนึ่ง

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：当事情做到中途

时遇到困难，做也不是，不做也不是，无奈只好做下

ที่มาภาพ <https://www.google.co.th/search?q=骑虎难下图>

去。

成語比喻：當事情做到中途時遇到困難，做也不是，不做也不是，無奈只好做下去。

Chéngyǔ bǐyù: dāng shìqíng zuò dào zhōng tú shí yù dào kùnnán, zuò yě bú shì, bú zuò yě bú shì, wú nài zhǐ hǎo zuò xià qù。

เจียงหยูหยี่ ป้ายี่ : ตัง ฉือฉิง จั้ว เต้า จง ญ ฉือ ยี่ เต้า ศูนย์หนาน, จั้ว เทย ญ ฉือ, ญ จั้ว เทย ญ ฉือ, ญ ไน จือ หาว จั้ว เซีย ซี่.

สุภาษิตเปรียบเทียบว่า เมื่อกิจการรุดำเนินมาได้ครึ่งทางก็พบเจออุปสรรคจะทำต่อก็ได้ จะไม่ทำต่อก็ได้ แต่ก็ต้องทำต่อไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

博士论文写了好几年了，总是出问题，要继续写下去也不是，要放弃也不是，骑虎难下啊！真烦恼。

博士論文寫了好幾年了，總是出問題，要繼續寫下去也不是，要放棄也不是，騎虎難下啊！真煩惱。

Bóshì lùnwén xiě le hǎo jǐ nián le, zǒngshì chū wèntí, yào jìxù xiě xià qù yě bú shì, yào fàngqì yě bú shì, qí hǔ nán xià ā! zhēn fán nǎo。

ปัวฉือ ศูนย์เหวิน เสีย เลอะ หาว จี เหนียน เลอ, จ่งฉือ ซู เวินถึ, เทย้า จั้วซี่ เสีย เซีย ซี่ เทย ญ ฉือ, เทย้า ฟางซี่ เทย ญ ฉือ, ฉี หู หนาน เซีย อะ! เจิน ฟาน เหน่า.

คุณฉีนิพนธ์เขียนมากี่หลายปี ปัญหานานัปการ จะเขียนต่อก็ใช่จะทิ้งเสียก็ได้ เหมือนขี่เสือลงยาก ข้างกั้มใจเสียจริง

ทั้งหมดนี้ก็คือเรื่องเล่านิทานสุภาษิตจีนพร้อมตัวอย่างการใช้สำนวนสุภาษิตคือ 騎虎難下/騎虎難下 qí hǔ nán xià ฉี หู หนาน เซีย ซี่หลังเสือลงยาก ผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ทบทวนในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง